

Yttrande
Stockholm, 2016-03-09

Diarienummer
Ju2016/01307/L7

Adressat
Justitiedepartementet
Registrator
103 33 Stockholm

Avsändare
Röda Korsets Ungdomsförbund
Hornsgatan 54
Stockholm Box 175 63
118 91 Stockholm

Ju.17@regeringskanliet.se

info@rkuf.se
(vx) 08-452 4600

Röda Korsets Ungdomsförbunds yttrande över utkast till lagrådsremissen *Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige* av den 11 februari 2016

Inledning

Röda Korsets Ungdomsförbund har som främsta uppgift att skapa respekt för människovärdet samt hindra och lindra mänskligt lidande. Vi har lång erfarenhet av att arbeta med att hjälpa och stötta barn som har varit på flykt. Genom våra verksamheter och frivilliga finns vi varje dag till för de barn som behöver oss mest. Röda Korsets Ungdomsförbund är en självständig organisation som vilar på samma grundprinciper och ideal som vår moderorganisation Svenska Röda Korset. Vårt huvudsakliga mandat är att ansvara för den barn- och ungdomsverksamhet som annars skulle bedrivas av Svenska Röda Korset.

En av regeringens remissinstanser för förslaget är Svenska Röda Korset. Vi har tagit del av och instämmer i princip med deras yttrande över regeringens förslag. Samtidigt ser vi att regeringens förslag riskerar att drabba barn, och då inte minst ensamkommande barn, väldigt hårt. Mot den bakgrunden har Röda Korsets Ungdomsförbund valt att utarbeta det här yttrandet med *barnperspektivet* i fokus.

I slutet av 2014 fanns det enligt UNHCR 59,5 miljoner människor på flykt.¹ Det är det dittills högsta noterade antalet människor på flykt sedan mätningarna började. Anledningarna till att så många människor tvingas på flykt är många. Krig, förföljelse och miljöförändringar är några. I en tid när så många människor är på flykt behöver alla länder, framför allt alla demokratiska rättsstater så som Sverige, stå upp för mänskliga rättigheter och ge skydd åt dem i behov av det.

Sverige har under en längre tid varit medvetna att det finns ett ökande antal människor på flykt. Genom nyhetsmedia, forskningsrapporter och vittnesmål får vi veta hur många som flyr

---

¹ UNHCR Statistical Yearbook 2014 s 27,

kriget i Syrien. Vi får se bilder på barn som i hopp om att finna skydd och trygghet i Europa ger sig ut på absolut livsfarliga resor över Medelhavet. Det är under omständigheter som dessa vi måste stå upp för mänskliga rättigheter och människovärdet.

Sammanfattning

Röda Korsets Ungdomsförbunds samlade bedömning av regeringens förslag är att det inte i någon del ska läggas till grund för lagstiftning. Förslaget är enligt vår mening inte tillräckligt utrett, underbyggt och för att ligga till grund för en så pass ingripande lagstiftning som det här är frågan om. Utöver det ställer vi oss frågande till förslagets förenlighet med Sveriges internationella åtaganden – inte minst FN:s konvention om barnets rättigheter, och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna – samt regeringens uttalade ambition att stärka barns rättigheter och bedriva en feministisk politik. Här följer en sammanfattning av Röda Korsets Ungdomsförbunds bedömning av regeringens förslag:

- Röda Korsets Ungdomsförbund anser att regeringens förslag innehåller en missvisande och onyanserad bakgrundsbeskrivning.
- Röda Korsets Ungdomsförbund anser inte att regeringen på ett tillfredställande sätt har utrett och analyserat förslagets konsekvenser för barn och andra människor på flykt samt samhället i övrigt.
- Röda Korsets Ungdomsförbund ser det som allvarligt att regeringens förslag inte förhåller sig till Sveriges internationella åtaganden, särskilt barnkonventionen.
- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* att förslaget ska gälla i tre år och vissa fall ges effekter under längre tid än så.
- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* förslaget om att skyddsgrunden ”övrigt skyddsbehövande” ska avskaffas. Vår mening är att det är en fortsatt aktuell och nödvändig skyddsgrund, åtminstone när det gäller barn.
- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* regeringens förslag om införande av tidsbegränsade uppehållstillstånd. Vi befarar att en reglering av den typen kommer få allvarliga konsekvenser. Barn och andra människor på flykt som tar sig till Sverige lever idag i ovisshet under den allt för långa asylprocessen. Att ytterligare förlänga den ovissheten menar vi vore förödande för enskilda och samhället. Vi ser med oro på den skillnad regeringen gör mellan flyktingar och alternativt skyddsbehövande utan att närmare utreda konsekvenserna av det.
- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* regeringens förslag om att försörjning ska vara avgörande för om en människa får permanent uppehållstillstånd eller ej. Då barn i

allmänhet inte ska arbeta utan istället utbilda sig närmast exkluderas de från möjligheten till permanenta uppehållstillstånd. Vi ser oerhörda risker med att barn istället för att till exempel utbilda sig vid gymnasiet kommer välja att börja arbeta. Det är inte en utveckling som gynnar vare sig individen eller samhället. För det fall att förslaget ändå blir verklighet menar vi att utbildning alltid ska vara en grund för att få permanenta uppehållstillstånd.

- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* regeringens förslag om att endast bevilja tidsbegränsade uppehållstillstånd för den som har hinder mot verkställighet.
- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* alla inskränkningar i rätten till familjeåterförening. Vi menar att det är förslag som är mycket undermåligt underbyggda och som kommer få stora konsekvenser för individerna och samhället för en lång tid framöver. Särskilt allvarligt ser vi på att regeringens förslag *kommer tvinga många barn att växa upp utan sina föräldrar*. Familjeåterförening är idag en av få möjligheter för människor på flykt att legalt ta sig till Sverige. Att inskränka rätten till familjeåterförening kan därför inte anses humant.
- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* regeringens förslag om ett utökat krav på försörjning vid familjeåterförening. Eftersom att barn inte alltid är anknytningspersonen utan lika gärna kan vara den som behöver ta sig till Sverige genom familjeåterförening menar vi att förslaget kommer drabba barn extra hårt.
- Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker* regeringens förslag om att uppehållstillstånd på grund av särskilt eller synnerligen ömmande omständigheter inte längre ska kunna ges.

Röda Korsets Ungdomsförbund *avstyrker förslaget i sin helhet* då det kommer att få stora negativa konsekvenser för framför allt barn på flykt.

Ytterligare bakgrundsinformation och generella synpunkter

Röda Korsets Ungdomsförbund vill börja med att komplettera den bakgrundsinformation som regeringen ger i förslagets avsnitt 3. Kompletteringen ska inte ses som en fullständig utredning utan som exempel på vad regeringen borde ha med i sin utredning.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har som regeringen anger mycket riktigt rapporterat att vissa samhällsfunktioner, inklusive delar av civilsamhället, har haft en hög belastning under hösten 2015. Det är med tanke på det rådande omvärldsläget inte uppseendeväckande att myndigheter och organisationer som har till uppgift att ta hand om och arbeta med asylsökande upplever en ökad arbetsbelastning i och med att antalet människor på flykt ökar. Något som däremot är viktigt att poängtera i sammanhanget är att MSB under hösten har haft till uppgift att peka på de delar av samhället som varit ansträngda.

I det sammanhanget har myndigheten inte uppmärksammat de delar av samhället som har varit välfungerade eller inte påverkats. På *krisinfobloggen* berättar MSB:s egna analytiker den 11 december 2015 att rapporterna under hösten har misstolkats.² Det är en i sammanhanget inte oviktig dementi som regeringen bör beakta vid beredningen av förslaget för att ge det en mer nyanserad bakgrund.

Regeringen, men även stora delar av oppositionen, har de senaste månaderna vid flertalet tillfällen uttryckt att Sverige skulle stå på randen till en samhällskris eller systemkollaps. I förslaget uttrycks det främst genom följande passage.

Det är inte bara det svenska asylsystemet som utsätts för stora påfrestningar. Även andra centrala samhällsfunktioner utsätts för en mycket stor belastning.³

Något som dock inte finns med i förslaget och som utöver MSB:s dementi skulle innebära en nyansering av den bilden är uttalanden från företrädare för civilsamhället, kommun och landsting och andra som haft en roll i mottagningsarbetet. Här kan till exempel nämnas uttalanden från miljöpartiets kommunalråd i Malmö.⁴

Utöver tillägg till förslagets bakgrund vill Röda Korsets Ungdomsförbund här även framhålla att regeringens förslag har stora brister vad gäller utredningen och förhållandet till Sveriges internationell förpliktelse, inte minst barnkonventionen och europakonventionen. Regeringen har i andra sammanhang, bland annat regeringsförklaringen 2014, uttalat att barns rättigheter är ett prioriterat område. Därför är det för oss förvånande att regeringen nu lägger fram förslag som riskerar att slå betydligt hårdare mot barn än andra och dessutom kränka barns rättigheter. Röda Korsets Ungdomsförbund ser med stor oro på att en regering inte är konsekvent i förhållande till barns rättigheter. Mänskliga rättigheter, särskilt de som gäller barn, måste hållas högre än att de kan angripas av svepande ekonomiska argument. Förslaget saknar helt och hållet utredning om förenligheten med barnkonventionen och andra på området centrala konventioner.

Barnkonventionen innehåller en rad bestämmelser som regeringen behöver förhålla sig till och rätta sig efter när dem utformar förslag till lagstiftning. I det aktuella sammanhanget är det främst ett par av barnkonventionens artiklar som vi menar är av intresse. Det är artikel 2 om icke-diskriminering, artikel 3 om barnets bästa, artikel 4 om genomförandet av konventionens rättigheter, artikel 9 om skydd mot separation från föräldrarna, artikel 10 om familjeåterförening, artikel 22 om flyktingbarn samt artikel 41 om respekt för andra bestämmelser om mänskliga rättigheter. Utöver barnkonventionen menar vi främst att

---

² Krisinfobloggen (2015-12-11) – MSB-analytiker: Ingen systemkollaps. <https://blogg.msb.se/krisinformation/2015/12/11/msb-analytiker-ingen-systemkollaps/> Läst 2016-02-27.

³ Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige s 18.

⁴ Dagens Nyheter (2016-02-13) – Tung MP-kritik mot flyktningförslag. <http://www.dn.se/nyheter/sverige/tung-mp-kritik-mot-flyktningforslag/> Läst 2016-02-29.

regeringen inte har tagit tillräcklig hänsyn till europakonventionen, särskilt dess artikel 8. Nedan behandlas de nämnda artiklarna i urval och begränsad omfattning.

Barnkonventionens artikel 3 om barnets bästa är den grund på vilken barnkonventionen vilar. Regeringen vidmakthåller i förslaget att 1 kap 10 § utlänningslagen även fortsättningsvis ska gälla. Det innebär att förvaltningsmyndigheter och domstolar har att se till barnets bästa när den föreslagna lagstiftningen tillämpas. Barnkonventionens artikel 3 pekar dock inte bara ut förvaltningsmyndigheter och domstolar. Även den legislativa makten binder sig enligt artikeln att sätta *barnets bästa i främsta rummet*. Det är något som FN:s barnrättskommitté har slagit fast 2003.⁵ I förslaget resonerar inte regeringen utifrån barnkonventionens artikel 3 och hur förslaget på ett legislativt plan, eller verkställande plan, förhåller sig till barnets bästa. Det, i kombination med förslagets uppenbart negativa effekter för barn, är för oss *grund nog att avstyrka förslaget i helhet* och uppmana regeringen att tänka över förslaget och dess konsekvenser ordentligt.

Genom barnkonventionens artikel 4 förbinder sig staterna att vidta alla lämpliga åtgärder som krävs för att genomföra de i barnkonventionens tillerkända rättigheterna. Det är frågan om en mycket bred artikel som tar sikte på en rad olika omständigheter. Det vi främst vill peka på är att artikeln binder regeringen att ständigt utvärdera vilka konsekvenser ett förslag till beslut får för barn.⁶ Röda Korsets Ungdomsförbund ser med oro på att regeringen i sitt förslag inte har med någon sådan analys över huvud taget.

Rätten till familjeåterförening kommer till uttryck i barnkonventionens artikel 10. Enligt den ska en ansökan om familjeåterförening behandlas positivt, human och skyndsamt. En sådan familjeåterförening får inte innebära fara för barnen.⁷ Regeringen har själva tidigare konstaterat att varken europakonventionen eller barnkonventionen är förenliga med åtgärder som leder till att barn hålls åtskilda från sina föräldrar.⁸ Det är djupt oroande att regeringen nu i princip överger barns rätt till familjeåterförening utan att närmare förhålla sig till de krav som ställs i internationell rätt. Den utsträckning i vilken barns rätt till familjeåterförening föreslås inskränkas är för Röda Korsets Ungdomsförbund *skäl nog att avstyrka förslaget i sin helhet* eftersom att det kommer slå hårt mot en väldigt skyddsvärd grupp.

En läsning av barnkonventionens artikel 22 måste, precis som alla konventionens artiklar, göras i en kontext. Den som läser artikeln tillsammans med till exempel artikel 3, 9 och 10 ser att barnkonventionen ger barn på flykt ett starkt skydd.⁹ Det innebär bland annat att

---

⁵ CRC/GC/2003/5, punkt 12.

⁶ CRC/GC/2003/5, punkt 45-47.

⁷ Handbok om barnkonventionen s 114.

⁸ Prop. 1996/97:25 s 230.

⁹ Handbok om barnkonventionen s 226.

konventionsstaterna ska arbeta för att barn får tillgång till familjeåterförening och skydd.¹⁰ Röda Korsets Ungdomsförbunds mening är att regeringens förslag inte lever upp till den skyldigheten.

Röda Korsets Ungdomsförbund vill även understryka att förslaget saknar en tillräcklig utredning kring förenligheten med och förhållandet till europakonvention och då särskilt dess artikel 8 om skydd för privat och familjeliv. Sverige är bundna av europakonventionen sedan flera decennier tillbaka. Det gör att regeringen måste respektera skyddet för familjeliv och därigenom rätten till familjeåterförening som uppställs i europakonventionen.

Avsnitt 4 En ny lag om begräsningar att få uppehållstillstånd i Sverige

I förslaget presenterar regeringen en ambition om att anpassa regelverket till miniminivån i EU. Även om man kortfattat anför skälen för förslaget går det inte att urskilja någon konsekvensanalys i regeringens förslag. I brist på konsekvensanalys saknas det även proportionalitetsavvägningar. Vi vill därför se en *utförligare utredning* där regeringen analyserar konsekvenserna av förslaget för människor, och då särskilt barn, på flykt samt ställer dessa konsekvenser i proportion till den vinning förslaget av regeringen anses ge.

Avsnitt 5.2 Upphållstillstånd för övriga skyddsbehövande

Röda Korsets Ungdomsförbund instämmer med Svenska Röda Korsets yttrande i denna del. Utöver det vill vi framhålla att det i skälen för förslaget saknar vi en motivering till varför övrigt skyddsbehövande är att anse som mindre skyddsvärda än alternativt skyddsbehövande och flyktingar. Övriga skyddsbehövande är till exempel en person som inte kan återvända till hemlandet på grund av väpnade konflikter, en välgrundad fruktan att utsättas för övergrepp eller miljökatastrofer. Röda Korsets Ungdomsförbund menar att det är omständigheter som även fortsättningsvis ska vara skyddsgrundande. inte minst för barn.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker förslaget.

Om regeringen väljer att mot vår inrådan gå vidare med förslaget menar vi att kategorin övrigt skyddsbehövande under alla omständigheter även i framtiden ska kunna tillämpas på barn och deras anhöriga i samma omfattning som idag. De som då har skyddsskäl ska alltid beviljas permanenta uppehållstillstånd.

Avsnitt 5.3 Tidsbegränsade uppehållstillstånd

Röda Korsets Ungdomsförbund instämmer vad gäller denna del i Svenska Röda Korsets yttrande. Utöver det vill vi framhålla att då både flyktingar och kvotflyktingar har flyktingstatus saknas det skäl att göra åtskillnad mellan kategorierna när det gäller uppehållstillstånd. Vi är ense med regeringen om att det inte är rimligt att kvotflyktingar i framtiden ska beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd. Den fasta praxis som regeringen

---

¹⁰ Jämför Handbok om barnkonventionen s 226 med CRC/GC/2005/6, punkt 81.

anser finns kring kvotflyktingar måste rimligen anses gälla alla flyktingar. Av den anledningen menar vi att alla med flyktingstatus ska beviljas permanenta uppehållstillstånd även i framtiden. Regeringen skriver själva i förslaget att

[e]n flykting vars uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den nya lagen torde i regel anses ha välgrundade utsikter att beviljas ett permanent uppehållstillstånd.¹¹

Förslaget innehåller inte någon utredning eller prognos över hur stor andel av de alternativt skyddsbehövande som kan beräknas vara berättigade till förlängning av det tidsbegränsade uppehållstillståndet. Det är ett än hårdare slag mot utsatta människor eftersom att det enligt migrationsverkets egna statistik beviljades fler uppehållstillstånd under 2015 för på den skyddsklassen än för någon annan skyddsklass. Som exempel kan nämnas att den absoluta majoriteten av alla uppehållstillstånd som beviljats människor från Syrien är som alternativt skyddsbehövande.¹² Regeringens förslag kan i denna del inte anses bygga på en tillräckligt väl genomförd utredning, inte innehålla en godtagbar konsekvensanalys och enligt vår mening *inte anses som humant* – inte minst kopplat till förslaget om begränsad anhöriginvandring.

Vi menar att regeringen genom att införa tidsbegränsade uppehållstillstånd bidrar till att ytterligare marginalisera en av samhällets mest utsatta grupper. Barn och unga som söker skydd i Sverige lever redan i stor ovisshet om framtiden i väntan på beslut om uppehållstillstånd. Att till detta lägga bördan av ett tillfälligt uppehållstillstånd istället för permanent riskerar att öka och förlänga denna börda vilket i förlängningen riskerar att fördjupa segregationen i samhället. Röda Korsets Ungdomsförbund befarar att barn och andra människor genom förslaget kommer att utsättas för onödig och negativ oro och stress.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker förslaget i sin helhet.

Om regeringen väljer att mot vår inrådan gå vidare med förslaget menar vi att barn, och därigenom även deras anhöriga, oavsett om de faller in under kategorin flyktingar eller alternativt skyddsbehövande alltid ska beviljas permanenta uppehållstillstånd.

Avsnitt 5.4 Permanent uppehållstillstånd om utlännigen kan försörja sig

Röda Korsets Ungdomsförbund instämmer i denna del med Svenska Röda Korsets yttrande. Till det vill vi lägga att utbildning är ett av samhällets kraftfullaste verktyg för att utveckla och hjälpa människor att nå sin fulla potential. En sådan möjlighet behöver även barn som har varit på flykt ges alla incitament att ta vara på.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker därför förslaget.

---

¹¹ Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige s 29.

¹² Migrationsverkets statistik över beviljade uppehållstillstånd och registrerade uppehållsrätter 2015. <http://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1ab3/1451894591568/Beviljade+uppehållstillstånd+och+registrerade+uppehållsrätter+2015.pdf> Läst 2016-02-29.

För det fall att regeringen mot vår inrådan skulle välja att gå vidare med förslaget menar vi att även barn och unga som studerar, oavsett utbildningsnivå, samt deras anhöriga ska beviljas permanent uppehållstillstånd.

Avsnitt 6 Uppehållstillstånd på grund av hinder mot verkställighet

Röda Korsets Ungdomsförbund vill i sammanhanget framhålla att ett verkställighetshinder kan innebära att det i praktiken saknas utsikter att kunna utvisa en person.¹³ Att vid sådana förhållanden införa tidsbegränsade uppehållstillstånd för alla, med omprövning varje år, kan *inte anses humant*. Vi menar dessutom att det skulle innebära en stor belastning på de myndigheter som regeringen vill underlätta arbetet för.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker förslaget.

För det fall att regeringen mot vår inrådan skulle välja att gå vidare med förslaget vidhåller vi att i vart fall barn och deras anhöriga även fortsättningsvis ska ges permanenta uppehållstillstånd vid hinder mot verkställighet.

Avsnitt 7.2 Uppehållstillstånd på grund av anknytning till en flykting eller alternativt skyddsbehövande med tidsbegränsat uppehållstillstånd

Röda Korsets Ungdomsförbund instämmer i denna del med vad Svenska Röda Korset har anfört i sitt yttrande. Utöver det vill vi tillägga följande. Rätten till familjeåterförening är en fundamental mänsklig rättighet som kommer till uttryck i flertalet konventioner och andra traktat.¹⁴ Det är dessutom en av få legala vägar för människor på flykt att ta sig till Europa och Sverige på. Det i sin tur kommer med sannolikhet göra att fler människor, särskilt barn och unga, reser över medelhavet eller andra illegala och oerhört riskabla vägar för att kunna söka asyl. Regeringens under hösten 2015 uttalade ambition om att inte bygga murar frångås genom förslaget. Murarna Sverige nu föreslås bygga är visserligen inte av sten och bruk – men papper och bläck utgör i det här fallet ett minst lika effektivt murverk. Att regeringen under dessa omständigheter inte utrett förhållandet till konventionerna som Sverige är bundna av, inte har företagit en proportionalitetsbedömning eller en konsekvensanalys är för oss djupt oroande.

Framför allt för ensamkommande barn och unga är oron för och saknaden till familjen ett av de största skälen till psykisk ohälsa. Genom att ta bort utsikten att återförenas med sin familj riskerar förslaget att ytterligare öka den psykiska ohälsan bland asylsökande barn och unga.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker å det bestämdaste regeringens förslag.

---

¹³ Jfr prop 2013/14:217 s 44 f.

¹⁴ T.ex. barnkonventionen artikel 10, europakonventionen artikel 8 och EU-stadgans artikel 7.

Röda Korsets Ungdomsförbund menar att regeringen, för det fall man ändå väljer att gå vidare med förslaget, ska göra ett undantag som innebär att barn och deras anhöriga även fortsättningsvis har rätt till familjeåterförening enligt nu gällande rätt och att den rätten ska utökas ytterligare. Det ska då gälla oavsett om de är flyktingar eller av en annan skyddsgrund. De ska då erhålla permanenta uppehållstillstånd.

Avsnitt 7.3 Utvidgat försörjningskrav

Röda Korsets Ungdomsförbund instämmer i denna del med Svenska Röda Korsets yttrande. Utöver det vill vi tillägga följande. Statistiska Centralbyrån (SCB) har i en rapport visat att det tar någonstans mellan 4-8 år innan en person med skyddsskäl börjar förvärvsarbeta i Sverige.¹⁵ Av rapporten framgår också att en övervägande majoritet av dem som kommer hit med skyddsskäl studerar sina första år i Sverige.¹⁶ Genom regeringens nu föreslagna ordning skapas incitament för att flyktingar ska arbeta istället för att studera och lära sig språk, validera och komplettera utbildningar eller till och med få en grundläggande utbildning. Det innebär, precis som förslaget i avsnitt 5.4, att många människor och inte minst unga kommer känna sig tvingade att prioritera arbete framför utbildning, även om det på sikt sällan är särskilt gynnsamt för individen eller samhället.

Vi välkomnar visserligen att de fallen då ett barn är anknytningsperson även i fortsättningen ska vara utan krav på försörjning. Samtidigt vill vi poängtera att barn inte alltid är anknytningspersoner utan i många fall istället är den som är i behov av att få återförenas med någon som redan befinner sig i Sverige. Oaktat det föreslagna undantaget då barn är anknytningspersoner riskerar alltså förslaget att slå hårt mot barn i oerhört utsatta situationer.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker därför förslaget.

Om regeringen ändå väljer att gå vidare med förslaget menar vi att under alla omständigheter barn och deras anhöriga ska undantas från försörjningskravet både då barnet är anknytningsperson och då barnet är den som har en anknytningsperson i Sverige. En sådan undantagsregel ska då inte vara förenad med en tidsgräns liknande den om tre månader som finns med i förslaget.

Avsnitt 8.2 Bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter ersätts av en mer begränsad bestämmelse

I en tid när många barn är på flykt behöver vi stärka upp och förbättra möjligheterna att ge dem skydd. Genom avgörandet i MIG 2015:4 vet vi att regeringens ändring från synnerligen till särskilt ömmande omständigheter inte fick den effekt som det var tänkt. Under sådana

---

¹⁵ Se SCB 2015 s 25 ff.

¹⁶ Se SCB 2015 s 47 ff.

omständigheter behöver regeringen utreda hur det då tänkta skyddet ska uppnås och stärkas, inte hur det ska inskränkas ytterligare.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker förslaget.

Under alla omständigheter menar vi att regeringen ska behålla och stärka upp skyddet i denna del när det gäller barn och deras anhöriga.

Avsnitt 10 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Även om lagens uttalade mål är att skapa ett ”andrum” för flyktingmottagandet ställer sig Röda Korsets Ungdomsförbund kritiska till den långa tid för vilken lagen planeras vara gällande. Tre år är en väldigt lång tid och under den perioden kommer många människoröden slås sönder under tiden regeringen och myndigheterna andas. Vi saknar även i denna del en utförlig motivering, konsekvensanalys samt proportionalitetsavvägning. Inte minst när förslaget i realiteten får ännu längre effekter än så då den ges en viss retroaktiv verkan. Vi menar dessutom att den föreslagna lagstiftningen behöver utvärderas och bedömas betydligt mer frekvent än vad regeringen föreslår.

Röda Korsets Ungdomsförbund avstyrker förslaget.

Avsnitt 11 Kostnader och andra konsekvenser

Röda Korsets Ungdomsförbund instämmer här i Svenska Röda Korsets synpunkter. Utöver det tycker vi att det är beklagligt att regeringen föreslår så pass ingripande förändringar utan att veta ifall det kommer vara verkningsfullt för att nå det uttalande målet. Även om vi inte delar regeringens målbild med färre asylsökanden för att minska belastningen på myndigheterna är detta ett bra exempel på hur pass illa underbyggt förslaget är. Ett av de främsta skälen då Sverige för över 30 år sedan övergav tidsbegränsade uppehållstillstånd till förmån för permanenta uppehållstillstånd var att

[d]et medför fördelar både från principiell synpunkt och genom att resurser för handläggning kan sparas och användas för mera angelägna ändamål. Besparingar uppkommer både hos polismyndigheterna och SIV. Minskningen av antalet ärenden beräknas av kommittén uppgå till 8.000 - 10.000. Den föreslagna ordningen beräknas medföra en besparing på sammanlagt ca 20 årsarbetskrafter hos SIV och polismyndigheterna.¹⁷

Regeringen föreslår nu att Sverige ska återgå till en ordning som övergavs för över 30 år sedan utan att komma i närheten av den tidens kvalitet på utredning och motiv. Det saknas under rubriken *Kostnader och andra konsekvenser* konkreta uppgifter om förslagets kostnadskonsekvenser. Förslaget tar inte heller i tillräcklig grad upp konsekvenserna för de människor som genom ändringen inte kommer att beviljas uppehållstillstånd eller som

---

¹⁷ Prop. 1983/84:144 s 84. SIV står för Statens Invandrarverk, den tidens motsvarighet till Migrationsverket.

kommer hållas separerade från sina anhöriga. Att som regeringen föreslå betydande svårigheter för barn att få växa upp med sina föräldrar *låter sig inte försvaras*, oavsett vilka positiva effekter i administrativt och ekonomiskt hänseende det antas ge svenska myndigheter.

Avslutande kommentarer

Röda Korsets Ungdomsförbund är oroad över att regeringen på så pass kort tid och med ett så pass undermåligt underbyggt förslag drastiskt vill inskränka människors möjligheter att få skydd i Sverige. Att den föreslagna lagstiftningen ska gälla en inte obetydlig tid förstärker den oron. Förslaget kommer enligt vår bedömning sannolikt att bidra till att slå sönder familjer och skapa trauman för många barn och andra människor som redan idag befinner sig i utsatta situationer. Vi menar att förslaget inte är förenligt med Sveriges förpliktelser enligt internationell rätt, däribland barnkonventionen och europakonventionen.

Även om vissa delar av samhället den senaste tiden har varit ansträngda går det inte att jämföra med den situation som människor flyr ifrån eller genom förslaget tvingas kvarstanna i. Det är bland annat de omständigheterna förslaget ska ställas i proportion till. Röda Korsets Ungdomsförbund vill att regeringen, för det fall att man väljer att gå vidare med förslaget, företar en betydligt utförligare utredning än den man nu har lagt fram. I den behöver det finnas grundliga konsekvensanalyser och proportionalitetsavvägningar.

Under alla omständigheter *kräver vi att barn och deras anhöriga undantas* från den föreslagna lagstiftningen. För denna grupp vill vi istället att regeringen föreslår en förstärkning av gällande rätt.

Hala Mohammed
Ordförande
Röda Korsets Ungdomsförbund

Marika Eriksson
Generalsekreterare
Röda Korsets Ungdomsförbund

Källförteckning

Offentligt tryck

- Prop 2013/14:217 – Enklare regler om uppehållstillstånd för vissa vårdnadshavare som sammanbor med barn i Sverige.
- Prop. 1996/97:25 – Svensk migrationspolitik i globalt perspektiv.
- Prop. 1983/84:144 – Om invandrings och flyktingpolitiken.
- Utkast till lagrådsremiss den 11 februari 2016 – Begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Rättsfall från migrationsöverdomstolen

MIG 2015:4

FN-dokument

- FN:s barnrättskommitté. Allmän kommentar nr 6, 2005 ”Behandling av ensamkommande och separerade barn utanför deras ursprungsland”. CRC/GC/2005/6.
- FN:s barnrättskommitté. Allmän kommentar nr 5, 2003 ”Allmänna åtgärder för genomförandet av barnkonventionen”. CRC/GC/2003/5.

Litteratur

- SCB. Integration – etablering på arbetsmarknaden. Integration: Rapport 7. 2015.
- UNHCR Statistical Yearbook 2014. 2015
- UNICEF Sverige. Handbok om barnkonventionen. 2008.

Elektroniska källor

- Dagens Nyheter (www.dn.se)
- Dagens Nyheter (2016-02-13) – Tung MP-kritik mot flyktingförslag. <http://www.dn.se/nyheter/sverige/tung-mp-kritik-mot-flyktingforslag/> Läst 2016-02-29.
- Migrationsverket (www.migrationsverket.se)
- Hemsida om asylregler. <http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Att-ansoka-om-asyl/Asylregler.html> Läst 2016-02-27.
- Statistik över beviljade uppehållstillstånd och registrerade uppehållsrätter 2015. <http://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1ab3/1451894591568/Beviljade+uppehållstillstånd+och+registrerade+uppehållsrätter+2015.pdf> Läst 2016-02-29.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB, www.msb.se)
- Krisinfobloggen (2015-12-11) – MSB-analytiker: Ingen systemkollaps. <https://blogg.msb.se/krisinformation/2015/12/11/msb-analytiker-ingen-systemkollaps/> Läst 2016-02-27.